

Формуляр
програми навчальної дисципліни

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Назва кафедри

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол №___ від_____ 2017 р.)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Право міжнародних договорів»
(обов'язкова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2017

Програма навчальної дисципліни «**Право міжнародних договорів**»: галузь знань 08 «Право», 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський)

Розробники:

Яковюк Іван Васильович д.ю.н., професор, завідувач кафедри міжнародного права
Сорокун Віталій Миколайович к.ю.н., доцент
Маринів Іванна Ігорівна к.ю.н., асистент

Затверджено на засіданні кафедри **міжнародного права** протокол № ____ від ____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____

Оглав

1. Вступ	4
2. Опис навчальної дисципліни	9
3. Зміст програми навчальної дисципліни	10
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	14
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	14
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	15
4.3. Освітні технології та методи навчання	16
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.....	Error! Bookmark not defined.
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20
4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Error!
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни..	29
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	30
Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни.....	31

1. Вступ

1. Цілі та завдання навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів»:

Ціллю курсу є:

- формування у студента предметних компетенцій у сфері права міжнародних договорів, комплексних знань про становлення цієї галузі права, основного поняття договір, досвід укладення договорів у світовій та вітчизняній практиці.

Основними завданнями курсу є:

- є надати студентам уявлення про договір як основний засіб врегулювання відносин на міжнародній арені;
- вивчення історичного процесу становлення та кодифікації права міжнародних договорів;
- формування навичок та вмінь розмежування договорів від домовленостей, що має важливе значення в аспекті обов'язковості виконання зобов'язань учасниками міжнародних відносин;
- формування професійних якостей та навичок правознавця з урахуванням новітніх тенденцій розвитку світової практики договірних відносин.

2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:

- а) навчальна дисципліна «Право міжнародних договорів» належить до циклу «обов'язкових» дисциплін загальної фахової підготовки спеціальності 081 «Право». Викладається у X семестрі навчання другого /магістерського/ освітнього рівня загальним обсягом 135 годин (4,5 кредитів за ECTS). З них, 18 лекційних годин, 18 – для практичних занять, 99 – для самостійної роботи студента. Мова викладання даної дисципліни – українська;
- б) при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з наступних дисциплін – «Теорія держави і права»; «Конституційне право»;

«Державне (конституційне) право зарубіжних країн»; «Міжнародне публічне право», «Міжнародне приватне право»; «Право міжнародних організацій»; «Дипломатичний протокол та етикет»; «Правове регулювання європейської інтеграції»; «Інституційне право ЄС».

в) основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін – «Європейська Конвенція по захисту прав людини і основоположних свобод та юридична практика»; «Право Європейського Союзу»; «Міжнародне право та національні правові системи»; «Порівняльне правознавство»; «Міграційне право ЄС».

3. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти (компетентності для програми навчальної дисципліни визначаються з урахуванням компетентностей, закріплених в освітньо-професійній програмі (базова компонента) і профілі програми освітнього рівня магістра.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» студенти мають оволодіти наступними предметними компетенціями:

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів»:

ПК – 1. Знання основ міжнародного права;

ПК – 2. Знання історичного процесу розвитку права міжнародних договорів;

ПК – 3. Знання кодифікації права міжнародних договорів;

ПК – 4. Уміння орієнтуватись в кодифікаційних актах права міжнародних договорів;

ПК – 5. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти в аспекті аналізу чинників та передумов кодифікації в рамках ООН;

ПК – 6. Знання договірної правоздатності суб'єктів міжнародного права;

- ПК – 7. Знання особливостей назви міжнародного договору, як родового поняття;
- ПК – 8. Знання стадій укладення міжнародних договорів, організаційно-правових форм укладення, видів встановлення автентичності текстів договорів та способів надання згоди на обов'язковість;
- ПК – 9. Уміння орієнтуватись в проблемах права міжнародних договорів;
- ПК – 10. Знання особливостей набранням договором чинності, припинення і зупинення його дії;
- ПК – 11. Знання теорій, принципів, видів та способів тлумачення міжнародного договору;
- ПК – 12. Знання концепції сумлінного дотримання зобов'язань за міжнародним договором (*pacta sunt servanda*);
- ПК – 13. Здатність продукувати ідеї щодо еволюціонування гарантій забезпечення виконання зобов'язань за міжнародним договором;;
- ПК – 14. Знання підстав, видів та форм відповідальності за невиконання зобов'язань за міжнародним договором;
- ПК – 15. Знання правових основ забезпечення виконання зобов'язань за міжнародними договорами;
- ПК – 16. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення знань в сфері права міжнародних договорів;
- ПК – 17. Знання ролі міжнародних організацій в процесі забезпечення виконання міжнародних договорів;
- ПК – 18. Здатність аналізувати правові проблеми, що мають місце в світовій практиці з приводу укладення міжнародних договорів та їх виконання;
- ПК – 19. Здатність аналізувати кодифіковані та звичаєві норми інституту правонаступництва держав щодо міжнародних договорів;
- ПК – 20. Уміння освоювати останню інформацію про стан договірної практики.

Експлікація загальних і професійних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

4. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти (результати навчання для програми навчальної дисципліни визначаються з урахуванням результатів навчання, закріплених в освітньо-професійній програмі (базова компонента) і профілі програми освітнього рівня магістра.

У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

(рекомендовано: 20-25 результатів навчання – для дисциплін, які вивчаються 1 семестр; 40-50 – для дисциплін, які вивчаються 2 семестри)

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання і розуміння основ міжнародного права;

РНС НД – 1.2. Здатність продемонструвати розуміння характеру договорів на тому чи іншому історичному етапі;

РНС НД – 1.3. Здатність продемонструвати розуміння причин появи кодифікованих актів права міжнародних договорів рамках ООН;

РНС НД – 1.4. Характеризувати договірну правоздатність суб'єктів міжнародного права, наводити аргументи щодо її універсальності або ж обмеженості;

РНС НД – 1.5. Здатність продемонструвати вміння розрізняти поняття договір, домовленості та джентльменські угоди як важливий аспект розуміння характеру зобов'язань сторін;

РНС НД – 1.6. Характеризувати переваги та недоліки організаційно правових форм укладення міжнародних договорів;

РНС НД – 1.7. Характеризувати способи встановлення автентичності тестів міжнародних договорів, різницю в підписанні двосторонніх та багатосторонніх договорів;

PHC НД – 1.8. Характеризувати способи надання згоди на обов'язковість міжнародного договору, інтерпретувати вітчизняне законодавство щодо надання згоди на обов'язковість тексту міжнародного договору;

PHC НД – 1.9. Здатність продемонструвати уміння формулювати нові наукові проблеми в галузі права міжнародних договорів, обирати належні напрямки й відповідні методи їх дослідження;

PHC НД – 1.10. Проаналізувати особливості волонтаристського та солідаристського підходів щодо обов'язкової сили міжнародного договору;

PHC НД – 1.11. Здатність продемонструвати знання і розуміння положень найважливіших правових актів та міжнародної судової практики;

PHC НД – 1.12. Здатність застосовувати правові документи і теоретичний матеріал у різних практичних ситуаціях;

PHC НД – 1.13. Здатність продемонструвати уміння визначати місце відповідних договорів у правовій системі України;

PHC НД – 1.14. Здатність продемонструвати знання законодавства України в сфері права міжнародних договорів;

PHC НД – 1.15. Проаналізувати співвідношення норм міжнародних договорів з іншими нормами права України;

PHC НД – 1.16. Визначати якість та ефективність механізмів забезпечення виконання договірних зобов'язань;

PHC НД – 1.17. Проаналізувати феномен дії міжнародних договорів в період збройних конфліктів;

PHC НД – 1.18. Інтерпретувати поняття тимчасового застосування міжнародного договору (період обмеженої свободи);

PHC НД – 1.19. Здатність продемонструвати знання історичних процесів правонаступництва держав щодо міжнародних договорів;

PHC НД – 1.20. Проаналізувати особливості діяльності судових органів в аспекті тлумачення та застосування міжнародних договорів.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

5. Модуляризація компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни.

Експлікація модуляризації компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС:4.5 Кількість модулів*: 3 Загальна кількість годин:135 Тижневих годин: 11	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань –08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	варіативна Модуль 1 Лекції: 6 Практичні заняття: 6 Самостійна робота: - Колоквіум: - Модуль 2 Лекції: 6 Практичні заняття: 6 Самостійна робота: - Модуль 3 Лекції: 6 Практичні заняття: 6 Самостійна робота: - Види контролю: підсумковий контроль знань (іспит)

* рекомендовано: не більше 3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються 1 семестр; не більше 6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються 2 семестри.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Викладення змісту програми навчальної дисципліни здійснюється за модулями.*

Модуль 1 Поняття і кодифікація права міжнародних договорів, поняття, зміст та види міжнародних договорів.

Зміст модуля

Історія становлення права міжнародних договорів та процес кодифікації. Поняття права міжнародних договорів як галузі міжнародного права. Становлення права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів. Принципи права міжнародних договорів. Співвідношення міжнародного договору та міжнародного звичаю як джерел міжнародного права. Джерела права міжнародних договорів. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. Віденська конвенція про

* У межах модуля теми не визначаються. Модульна освітня програма – це сукупність модулів, їх певна послідовність, що сприяє оволодінню певними компетентностями, необхідними для досягнення конкретних результатів навчання.

Кожен модуль має певну логічну завершеність стосовно необхідних результатів освоєння компетентнісно-орієнтованої освітньої програми в цілому.

Модульний принцип побудови освітньої програми забезпечує гнучкість змісту навчальної дисципліни, що відбивається в можливості його диференціації і інтеграції. Безперервність змістовного і логічного переходу між модулями навчальної програми, а також збільшення нового знання стають можливими завдяки застосуванню принципу дидактичної спіралі.

** Дидактичний обсяг (кількість навчальних одиниць) змісту навчальної дисципліни має відповідати структурі навчальної дисципліни та реальному навчальному часу студентів.

Кількість навчальних одиниць певної дисципліни визначає розробник експертним способом з орієнтацією на предметну сферу навчальної дисципліни, а також на компетентності та результати навчання. Кількісно-якісні показники реалізації компетентнісного підходу в межах дидактичної структури навчальної дисципліни прописуються у таксономії навчальної дисципліни.

право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р.

Договірна правоздатність суб'єктів міжнародного права. Суб'єкти права міжнародних договорів. Універсальна договірна правоздатність держав. Функціональна договірна правоздатність міжнародних міжурядових організацій. Договірна правоздатність народу (нації), що бореться за незалежність та державноподібних утворень. Угоди адміністративно-правових одиниць і суб'єктів федерацій.

Поняття, зміст та види міжнародних договорів. Поняття, об'єкт та предмет міжнародного договору. Відмінність між міжнародним договором і міжнародними домовленостями. Практика найменування міжнародного договору: «договір», «угода», «пакт», «конвенція», «статут», «протокол», «конкордат» тощо. Форма, мова та структура міжнародного договору. «Джентльменська» угода. Класифікація міжнародних договорів.

Модуль 2 Укладення, особливості дії та тлумачення міжнародного договору.

Зміст модуля

Укладення міжнародного договору. Загальна характеристика процесу укладення міжнародних договорів. Договірна ініціатива. З'ясування повноважень. Особи, що можуть укласти міжнародні договори ex officio або за спеціальним дорученням. Підготовка тексту міжнародного договору. Основні організаційно-правові форми підготовки узгодженого тексту договору. Відмінність укладання міжнародного договору в рамках та під егідою міжнародної організації. Встановлення автентичності міжнародного договору. Підписання, підписання ad referendum, парафування міжнародного договору. Способи висловлення згоди на обов'язковість міжнародного договору. Підписання договору, обмін документами, що складають договір,

ратифікація договору, його прийняття, затвердження, приєднання до нього, будь-який інший спосіб, про який домовились сторони. Офіційна реєстрація міжнародного договору. Депозитарій міжнародного договору. Опублікування міжнародного договору. Промульгація міжнародного договору. Поняття застереження до міжнародного договору. Правовий режим застережень до міжнародного договору. Форма, час та умови висловлення застережень. Заперечення проти застережень. Зняття застережень.

Особливості дії міжнародного договору. Набрання чинності міжнародним договором. Дія у часі, просторі та за колом суб'єктів міжнародного договору. Тимчасове застосування договору до набрання ним чинності. Особливості дії договору, що має протоколи. Дія міжнародного договору за умови припинення дипломатичних або консульських зносин. Дія багатостороннього міжнародного договору за умови скорочення кількості його учасників. Дія міжнародних договорів для третіх держав. Дійсність договору і збереження ним чинності. Недійсність договору. Поправки до міжнародного договору. Припинення дії міжнародного договору. Правомірні та неправомірні підстави припинення дії міжнародного договору. Припинення договору через закінчення його дії, денонсацію, порушення, появу нової норми *jus cogens*, його виконання. *Rebus sic stantibus*. Неможливість виконання міжнародного договору. Зупинення дії міжнародного договору.

Тлумачення міжнародного договору. Поняття, основні принципи та правила тлумачення міжнародних договорів. Заяви про тлумачення міжнародних договорів. «Автономні» поняття в міжнародних договорах. Способи тлумачення міжнародних договорів: словесне (граматичне), логічне, систематичне, історичне, телеологічне, аксіологічне, розширювальне. Суб'єкти тлумачення міжнародних договорів. Автентичне тлумачення міжнародного договору. Доктринальне тлумачення міжнародного договору.

Модуль 3 Виконання міжнародних договорів, правонаступництво щодо міжнародних договорів, міжнародний договір як джерело права України.

Зміст модуля

Виконання міжнародних договорів. Концепція сумлінного дотримання міжнародного договору (*pacta sunt servanda*). Зобов'язання утримуватися від дій, що унеможливають виконання міжнародних зобов'язань за договорами. Посилання на норми національного права як підставу невиконання міжнародного договору. Відповідальність за невиконання зобов'язань за міжнародними договорами. Підстави, види та форми відповідальності. Гарантії виконання міжнародних договорів. Нагляд за виконанням міжнародних договорів. Контрольний механізм міжнародних договорів. Дипломатичні та правові засоби забезпечення виконання міжнародних договорів. Роль міжнародних організацій у процесі забезпечення виконання міжнародних договорів.

Правонаступництво щодо міжнародних договорів. Поняття правонаступництва міжнародного договору. Випадки правонаступництва держав щодо міжнародного договору. Специфіка дії міжнародних договорів про режим кордонів та територій у випадку правонаступництва. Правонаступництво щодо частини території. Правонаступництво щодо міжнародних договорів та нові незалежні держави. Правонаступництво щодо міжнародних договорів у випадку об'єднання і відокремлення держав. Правонаступництво щодо міжнародних договорів у сучасній міжнародній практиці.

Міжнародний договір як джерело права України. Поняття міжнародного договору України. Законодавство України в сфері права міжнародних договорів. Види міжнародних договорів України. Міжнародні угоди, що можуть укладатися адміністративними одиницями України, їх юридична сила. Особливості укладення міжнародних договорів за

законодавством України. Основні способи висловлення згоди на обов'язковість міжнародного договору Україною. Процес ратифікації міжнародного договору Верховною Радою України. Закон про ратифікацію. Ратифікаційна грамота. Набрання чинності міжнародним договором для України. Промульгація та реєстрація міжнародного договору. Переклад міжнародного договору. Тлумачення міжнародного договору Україною. Виконання міжнародних договорів Україною. Загальний нагляд за виконанням міжнародних договорів. Застосування норм міжнародних договорів як частини національного законодавства України. Співвідношення норм міжнародних договорів з іншими нормами права України. Міжнародний договір і Конституція України. Співвідношення норм міжнародних договорів та законів України і підзаконних нормативних актів. Застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

До форм організації освітнього процесу віднесено навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійну роботу та контрольні заходи. Індивідуальні завдання видаються студентам в терміни, передбачені вищим навчальним закладом. Індивідуальні завдання виконуються студентом самостійно при консультуванні викладачем. Допускаються випадки виконання комплексної тематики кількома студентами. Самостійна робота студентів – навчальна, навчально-дослідна, науково-дослідна діяльність, що виконується в поза аудиторний час за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне заняття, консультація.

Лекція – основна форма проведення навчальних занять, призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем. Практичні (семінарські) заняття проводяться в аудиторіях з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями до навчальної дисципліни. На кожному семінарському занятті викладач оцінює активність студента у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у журнал. Отримані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Консультація – форма навчального заняття, при якій студент отримує відповіді на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій з конкретної дисципліни, визначається графіком, який оголошується викладачем на першому лекційному занятті.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Зміст та призначення самостійної роботи студентів з дисципліни «Право міжнародних договорів».

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента та зміст самостійної роботи над навчальною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Метою самостійної роботи з навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» є:

- засвоєння знань, формування професійних умінь і навичок, формування професійної компетенції майбутнього фахівця;
- виховання потреби в самоосвіті, максимального розвитку пізнавальних та творчих здібностей особистості;
- спонукання до науково-дослідної роботи.

2. Форми самостійної роботи студентів.

- письмове виконання домашніх завдань;
- засвоєння теоретичного матеріалу за темами практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- написання рефератів, доповідей та їх презентація;
- підготовка та опублікування наукових статей, тез наукових доповідей;
- участь у студентських науково-практичних конференціях;
- підготовка в залах бібліотек;
- підготовка з використанням Інтернет ресурсів.

4.3. Освітні технології та методи навчання

До освітніх технологій віднесено: проблемне навчання, імітаційне навчання, кейс-метод.

Проблемне навчання здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку студентом знань через проблематизацію викладачем навчального матеріалу. Потребує особливої організації та майстерності викладача в постановці проблемної задачі та передбачає творче засвоєння знань і способів діяльності.

В основі імітаційного навчання лежить моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі. Надає можливість

відобразити в навчальному процесі різні види професійного контексту і формувати професійний досвід в умовах квазіпрофесійної діяльності.

Кейс-метод дозволяє розвинути у студентів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Одним з ключових сучасних методів викладання дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу» є ситуаційний метод навчання, тому що мова йде про реальні ситуації, а не такі які були придумані в аудиторії. Завданням кейс-методу є не просто передача знань, а навчання студентів здатності справлятися з такими унікальними та нестандартними ситуаціями, які вимагають знань з багатьох наук, що реально виникли чи можуть виникнути і потребують прийняття управлінського системного рішення.

До методів навчання віднесено: розробка практичних порад, дискусії, заняття комунікативної спрямованості, проблемне навчання, імітаційне навчання, кейс-метод.

Розробка практичних порад – відповідно до змодельованої викладачем ситуації надання рекомендацій.

Дискусія – форма колективного обговорення, мета якої – виявити істину через зіставлення різних поглядів, правильне розв'язання проблеми. Під час такого обговорення виявляються різні позиції, а емоційно-інтелектуальний поштовх пробуджує бажання активно мислити .

Заняття комунікативної спрямованості (прес-конференції, репортажі) – передбачають самостійну працю, підготовку доповідей збір матеріалів, виступи перед аудиторією, обговорення, критику і доповнення опонентів.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Основне завдання контролю навчального процесу – одержання інформації про його властивості та результати з метою ефективного управління процесом та його оптимізації, досягнення високої якості навчання студентів.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль здійснюється у формі письмового або усного контролю за трьохбальною системою оцінювання (40 б. – максимальна кількість балів, яку студент може отримати за результатами семінарських занять).

Письмовий контроль забезпечує глибоку й всебічну перевірку опанування програмного матеріалу. За допомогою письмових робіт одночасно контролюють значну кількість студентів у різних галузях знань.

Цей метод досить об'єктивний, бо надає можливість порівняти знання різних студентів за допомогою стандартних запитань, виявити теоретичні знання, практичні навички та вміння, а також адекватне їх застосування для розв'язання конкретних професійних завдань.

Усне опитування зазвичай проводиться на практичних заняттях. Його здійснюють за допомогою бесіди, відповіді студента, тлумачення певних теорій, ідей, поглядів професійних явищ тощо. В основі усного опитування – монологічна відповідь студента або бесіда. Цей метод, завдяки своїй специфіці й характеру застосування, використовують і щоденно на планових заняттях, і на різноманітних перевірках.

3 бали студент може отримати, якщо він системно володіє навчальним матеріалом, самостійно характеризує суспільні явища, виявляє самостійну

позицію щодо них; вмiє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується джерелами права міжнародних договорів, аналізує їх та узагальнює інформацію. Студент повинен володіти глибокими знаннями права міжнародних договорів, вільно та аргументовано висловлювати власні судження.

2 бали студент може отримати, якщо він оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами, дає порівняльну характеристику суспільних явищ, пов'язаних правом міжнародних договорів, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки.

1 бал студент може отримати, якщо він виокремлює деякі ознаки явищ та процесів, послідовно та логічно відтворює навчальний матеріал, виявляє максимальне розуміння термінології права міжнародних договорів, встановлює синхронність подій у межах тематики.

Підсумковий контроль проводиться у форм іспиту.

Іспит – це вид підсумкового контролю результатів засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу (знань і умінь) за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії (60 б. – максимальна кількість балів, яку студент може отримати за екзамен).

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з «права міжнародних договорів» здійснюється на основі результатів семінарських занять (40 б.), індивідуальної роботи (___ б.) та самостійної роботи (___ б.) за 100-бальною шкалою. Конкретний перелік питань та завдань, що охоплюють весь зміст навчальної дисципліни, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, порядок і час їх складання визначаються кафедрою і доводяться до студентів на початку навчального року. До екзаменаційного білета включаються три навчальних питання.

3. Критерії і рівні оцінювання результатів навчання (пороговий, типовий, відмінний).

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за цією шкалою переводиться за результатами підсумкового контролю знань в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

За 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною системою
90-100	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4
75-79	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю значних помилок	
70-74	D	ЗАДОВІЛЬНО- непогано, але зі значною кількістю недоліків	3
60-69	E	ДОСТАТНЬО- виконання задовольняє мінімальні критерії	
20-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО- потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2
1-19	F	НЕЗАДОВІЛЬНО- необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

- Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118

2. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.03.1986 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів від 23.08.1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_185
4. Віденська Конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів від 08.04.1983 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_072
5. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_048
6. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_569
7. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
8. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
9. Конвенція о предупреждении преступления геноцида и наказании за него від 09.12.1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_155
10. Лісабонська угода від 17.12.2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:12007L/TXT&from=EN>

11. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_105
12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
13. Про міжнародні договори України: Закон України № 1906-IV від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – ст. 540.
14. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Застереження до багатосторонніх конвенцій – Конвенція про Міжнародну консультативну організацію з мореплавства» № 1452 (XIV) від 07.12.1959 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/1452\(XIV\)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R](http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/1452(XIV)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R)
15. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Застереження до багатосторонніх конвенцій» № 598 (VI) від 12.01.1952 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/598\(VI\)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R](http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/598(VI)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R)
16. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/68/262 «Територіальна цілісність України» від 27.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/19/PDF/N1345519.pdf?OpenElement>
17. Римський Статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_588

18. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/%20995_010
19. Статут Ради Європи від 05.05.1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_001
20. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/paran2820#n2820
21. Application of the International convention for the suppression of the financing of terrorism and of the International convention on the elimination of all forms of racial discrimination (Ukraine v. Russian Federation). International Court of Justice. Order of 19 April 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/files/166/19394.pdf>
22. Application of the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (Georgia v. Russian Federation). International Court of Justice. 12 August 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/files/140/14657.pdf>
23. Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Croatia v. Serbia). International Court of Justice. 02 July 1999. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/files/118/7125.pdf>
24. Maritime Delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine). International Court of Justice. 16 September 2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/files/132/1697.pdf>
25. Reservations to the Convention on the prevention and punishment of the crime of genocide. International Court of Justice Advisory Opinion of 28

May 1951. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?sum=276&p1=3&p2=4&case=12&p3=5>

Підручники, навчальні посібники, монографії, статті тощо

1. Абашидзе А. Х. Право международных организаций: учебник для бакалавриата и магистратуры / под ред. А. Х. Абашидзе. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 687 с.
2. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії: підруч. / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
3. Броунли Я. Международное право: в 2-х кн. / Я. Броунли. – М.: Прогресс, 1977.
4. Короткий посібник з Угоди про Асоціацію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf
5. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть : учебник / И. И. Лукашук. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Изд-во БЕК, 2000. – 432 с.
6. Лукашук И. И. Современное право международных договоров. В 2 т. Том I. Заключение международных договоров / И. И. Лукашук; Рос. Акад. наук, Ин-т государства и права. – М. : Волтерс Клувер, 2004. – 672 с.
7. Лукашук И. И. Современное право международных договоров. Том II. Действие международных договоров: в 2 т. / И. И. Лукашук; Рос. Акад. наук, Ин-т государства и права. – М. : Волтерс Клувер, 2006. – 496 с.
8. Лукашук И.И. Структура и форма международных договоров [Текст] / И. И. Лукашук. - Саратов : Юрид. ин-т, 1960. - 131 с.
9. Лукашук И.И. Стороны в международных договорах [Текст] / И. И. Лукашук. - Москва : Юрид. лит., 1966. - 151 с.

10. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / П. Маланчук: пер. з англ. – Х.: Консум, 2000. – 592 с.
11. Мережко О.О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики: Монографія. – К.: Таксон, 2002. – 344 с.
12. Мельник С. А. Односторонние акты государств в современном международном праве / С. А. Мельник. – Одесса: Фенікс, 2011. – 336 с.
13. Міжнародне право: навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 336 с.
14. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право: в 2-х т. / Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле: пер. с фр. – К.: Сфера, 2000-2001.
15. Осминин Б. И. Заключение и имплементация международных договоров и внутригосударственное право : монография / Б. И. Осминин. – М. : Инфотропик Медиа, 2010. – 400 с.
16. Перевезенцев О. Ю. Міжнародно-правове регулювання інституту правонаступництва держав щодо міжнародних договорів / О. Ю. Перевезенцев. – К.: Знання, 2007. – 262 с.
17. Руководство по международным договорам [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/treaty_handbook.pdf
18. Тарасов О. В. Суб'єкт міжнародного права : проблеми сучасної теорії : монографія / О. В. Тарасов. – Х. : Право, 2014. – 512 с.
19. Талалаев А. Н. Право международных договоров: общие вопросы. – М. : Междунар. отношения, 1980. – 312 с.
20. Талалаев А. Н. Право международных договоров: договоры с участием международных организаций. – М. : Междунар. отношения, 1989. – 270 с.
21. Талалаев А.Н. Право международных договоров: Действие и применение договоров [Текст] : монография / А. Н. Талалаев. - Москва: Междунар. отношения, 1985. - 296 с.

22. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Общие вопросы [Текст] : монография / А. Н. Талалаев. - Москва : Междунар. отношения, 1980. - 312 с.
23. Талалаев А.Н. Международные договоры в современном мире (Вопросы права международных договоров в свете работы Венской конференции ООН 1968-1969 г.г.) [Текст] / А. Н. Талалаев. - Москва : Междунар. отношения, 1973. - 247 с.
24. Талалаев А.Н. Юридическая природа международного договора [Текст] / А. Н. Талалаев. - Москва : Ин-т междунар. отношений, 1963. - 263 с.
25. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Договоры с участием международных организаций [Текст] / А. Н. Талалаев. - Москва : Междунар. отношения, 1989. - 272 с.
26. Толстых В. Л. Международные суды и их практика : Учебное пособие. – М.: Международные отношения, 2015. – 504 с.
27. Трагнюк О. Я. Тлумачення міжнародних договорів: теорія і досвід європейських міжнародних судових органів [Текст] : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Трагнюк Олеся Янівна ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х., 2003. - 20 с.
28. Щокін, Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики : монографія / Ю. В. Щокін. – Х. : Право, 2012. – 456 с.
29. Conforti, Benedetto. Invalidation and Termination of Treaties: The Role of National Courts, 1990. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ejil.org/pdfs/1/1/1145.pdf>
30. Dorr, Oliver. Vienna Convention on the Law of Treaties: A Commentary. – Berlin : Springer, 2012. – 1423 p.
31. Draft Articles on the Law of Treaties with commentaries, 1966. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_1_1966.pdf

32. Draft articles on the law of treaties between States and international organizations or between international organizations with commentaries, 1982. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_2_1982.pdf
33. Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, with commentaries, 2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_2001.pdf
34. Final Clauses to Multilateral Treaties: Handbook, 2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://treaties.un.org/doc/source/publications/fc/english.pdf>
35. Fitzmaurice, Malgosia. Third Parties and the Law of Treaties, 2002. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mpil.de/files/pdf1/mpunyb_fitzmaurice_6.pdf
36. Peters, Jean Koh. Reservations to Multilateral Treaties: How International Legal Doctrine Reflects World Vision, 1982. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://digitalcommons.law.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3218&context=fss_papers
37. Villiger, Mark E. Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties. – Netherlands : Brill – Nijhoff, 2009. – 1058 p.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu/>
2. Електронна бібліотека TWIRPX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Верховної Ради України. Міжнародні документи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/main/c/stru3/spi>.
5. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/>
6. Офіційний сайт Ради Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hub.coe.int/ru/>
7. Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/>
8. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu/>
9. Офіційний сайт Організації Північноатлантичного договору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nato.int/>
10. Український часопис міжнародного права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jusintergentes.com.ua/index.php?lang=uk>
11. Офіційний сайт Міжнародного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org>
12. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
13. Альманах міжнародного права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.intlawalmanac.net>
14. «Проект Авалон» - колекція міжнародних договорів Єльського університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avalon.law.yale.edu>
15. European Journal of International Law [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ejil.org/archives.php>
16. Glossary of terms relating to Treaty actions [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://treaties.un.org/pages/overview.aspx?path=overview/glossary/page1_en.xml

17. Treaty Collection UN [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://treaties.un.org/pages/Home.aspx?clang=en>

4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Під час викладання дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу» використовуються електронні системи бібліотеки, копіювальна техніка (ксерокс, принтер) для роздрукування текстів міжнародних та національних нормативно-правових актів, рекомендованої літератури, інформаційних повідомлень тощо. Можливе використання мультимедійного обладнання щодо проведення презентацій.

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1....	ПК – 1...
ЗК – 5...	ПК – 2...
ЗК – 16...	ПК – 3...
...	...
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
ФКС – 1	ПК – 9...
ФКС – 4 ...	ПК – 11...
ФКС – 7...	ПК – 15....
ФКП – фахові компетентності за профілем (спеціалізацією) (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
ФКП – 2...	ПК – 17...
ФКП – 10...	ПК – 22...
ФКП – 25...	ПК – 23...
...	...

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РНС – результати навчання за спеціальністю (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РНС – 1...	№1	РНС НД – 1.1...
РНС – 4...	№1	РНС НД – 1.2....
...	№1	...
РНС – 9 ...	№2	РНС НД – 2.1...
РНС – 10...	№2	РНС НД – 2.2...
РНП – результати навчання за спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		...
РНП – 1	№1	РНП НД – 1.4....
РНП – 3 ...	№1	РНП НД – 1.5 ...
....		
РНП – 11...	№2	РНП НД – 2.8...
РНП – 15...	№2	РНП НД – 2.9...
....		

Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	<i>Предметні компетентності</i>							
	ПК – 1	ПК – 2	ПК – 3	ПК – 4	ПК – 5	ПК – 6	ПК – 7	ПК – 8
Навчальна дисципліна / Модуль 1 РНС НД – 1. 1 РНП НД – 1. 2		X	X		X		x	
Навчальна дисципліна / Модуль 2 РНС НД – 2.1 РНП НД – 2.2	X X			X		x		
...								
Навчальна дисципліна / Модуль 3 РНС НД – 3. 1 РНП НД – 3..2		X X			X			X
...								

Загальні вимоги до оформлення програми навчальної дисципліни

Основний текст: інтервал – 1,5 без переносів; кегель – 14; гарнітура – Times New Roman.

Параметри сторінки: ліве поле – 2,5 см, праве – 1,5 см, верхнє та нижнє – 2 см. Абзацний відступ – 1,25 см (прохання не створювати абзацний відступ за допомогою клавіші Tab і знаків пропуску).

Обов'язкове розрізнення знаків дефіс (-) та тире (–), а також використання лапок такого формату: «» («текст»).

Назву розділів виділити напівжирним курсивом.

Нумерувати сторінки потрібно зверху, зправа, починаючи з другої сторінки.